

Samskipti og samstarf keppinauta
Hallmundur Albertsson, lögmaður og meðeigandi
Deloitte Legal

1 >

Fyrstu samkeppnislög á Íslandi voru lögfest á árinu 1993 samhliða samþykkt EES-samningsins

2 >

Eiga sér langa sögu í BNA og Evrópu

- Sherman lögin frá 1890
- Efnahagsbandalag Evrópu 1957

3 >

Flest lönd sem eitthvað mega sín hafa nú sett samkeppnisreglur

- Kína, Indland, Egyptaland, Nígíría svo dæmi séu tekin

Markmið samkeppnislaga „að efla virka samkeppni í viðskiptum og þar með vinna að hagkvæmri nýtingu framleiðsluþátta þjóðfélagsins“

Markmið

Gildissvið

Lögin taka til hvers konar atvinnustarfsemi

- Fyrirtæki (e. undertaking) notað í mun rýmri skilningi en almenn málvenja segir til um.

„Allir samningar og samþykktir milli fyrirtækja, hvort heldur þær eru **bindandi** eða **leiðbeinandi**, og **samstilltar aðgerðir** sem hafa að markmiði eða af þeim leiðir að komið sé í veg fyrir samkeppni, hún sé takmörkuð eða henni raskað eru **bannaðar**.”

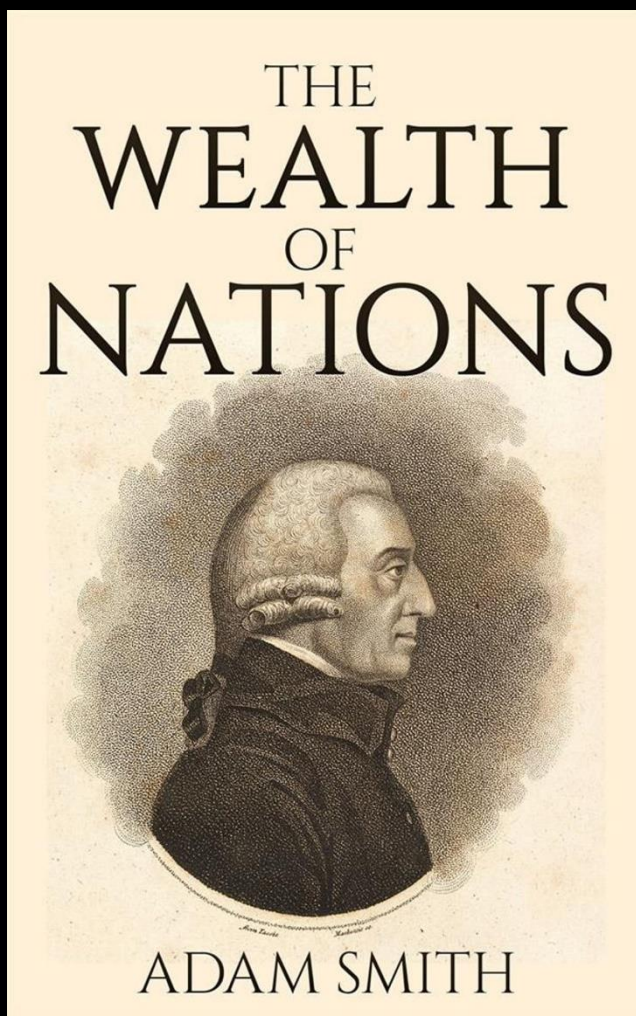

Öll samskipti, formleg og óformleg, geta fallið undir 10. gr.

Dæmi um brot

- Verðsamráð
- Skiptingu markaða
- Takmörkun framleiðslu/framboðs á vöru-/þjónustu
- Sameiginlegar aðgerðir sem beinast gegn öðrum keppinautum

“People of the same trade seldom meet together, even for merriment and diversion, but the conversation ends in a conspiracy against the public, or in some contrivance to raise prices.”

— Adam Smith – The Wealth of Nations 1776

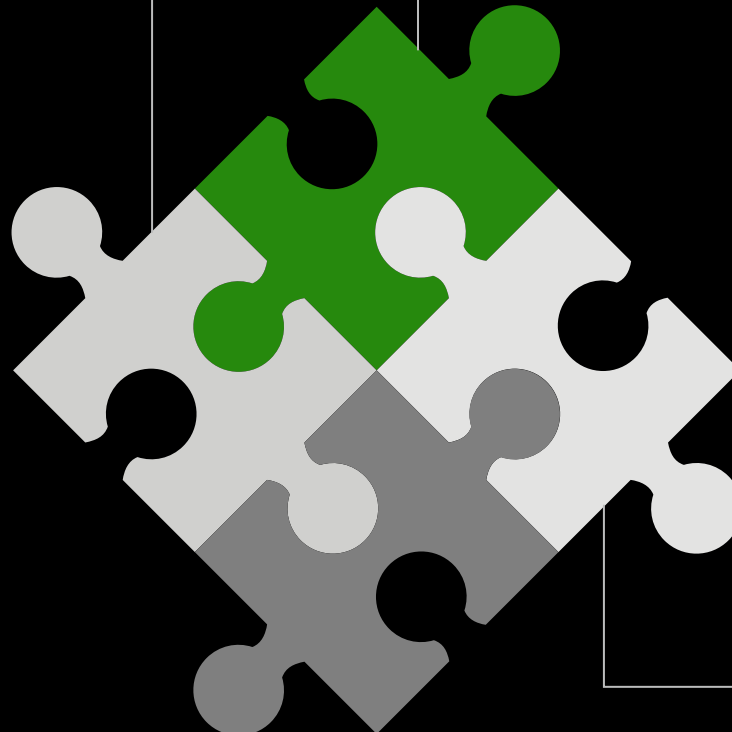
10. gr. samkeppnislaga – hvar liggur línan?

Ef keppinautar þurfa að eiga í viðskiptum?

- Öll viðskipti fari fram á eðlilegum viðskiptalegum forsendum
- Sérstakrar varúðar sé gætt í allri upplýsinggjöf
- Einungis séu veittar upplýsingar sem eru nauðsynlegar vegna viðskiptanna/samstarfs

Viðkvæmar viðskiptalegar upplýsingar

Verðlagning, velta, framleiðslutölur, kostnaðaruppbygging, álagning, fyrirhuguð markaðsfærsla, stefnumörkun sem ekki er opinber, viðskiptamannaskrár, magntölur og afkastageta, fyrirhugaðar fjárfestingar, rannsóknar og þróunarstarf og afrakstur þess

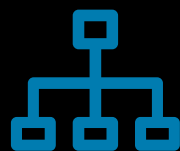
Meginreglan

Aldrei eiga í samskiptum við keppinauta

Upplýsingaskipti

Mega ekki draga úr óvissu keppinauta/viðskiptalegu sjálfstæði á markaði

12. gr. samkeppnislaga – samtök fyrirtækja

Bann 10. gr. nær einnig til samtaka fyrirtækja

Starf hagsmunasamtaka fyrirtækja getur verið gagnlegt og haft jákvæð áhrif á mörkuðum, s.s. í umræðu á vettvangi stjórnvalda um leiðir til að bæta rekstrar- og starfsskilyrði fyrirtækja og viðkomandi atvinnugreinar í heild sinni

Samtökum fyrirtækja ber að varast að fjalla um ótengd mál, sér í lagi sem geta snert viðskiptalegar ákvarðanir

15. gr. samkeppnislaga – undanþága - uppfylla þarf öll 4 skilyrðin

15. gr. veitir undanþágu frá banni 10. og 12. gr. ef efnahagslegur ábati af samstarfi er meiri en möguleg röskun á samkeppni

Sjálfsmat fyrirtækja í stað undanþágu frá SE áður

Framleiðsluþættir

Stuðli að bættri framleiðslu/dreifingu/þjónustu eða efli tæknilegar og efnahagslegar framfarir

Neytendur

Veiti neytendum sanngjarna hlutdeild í ávinningi

Höft

Leggi ekki óþarfa höft á fyrirtæki

Hindranir

Veiti fyrirtækjum ekki færi á að koma í veg fyrir samkeppni

15. gr. samkeppnislaga – íslensk viðmið þurfa að fylgja erlendri þróun

Leiðbeiningar SE frá desember 2020 byggja á reglupakka frá ESB/ESA sem er orðinn meira en 10 ára gamall

Nýjar reglur munu taka gildi innan ESB 1. janúar 2023

Viðurkennt að samstarf fyrirtækja er lykilþáttur í efnahagslegum framförum en rétt þurfi að standa að því

Hvatinn að endurskoðun tækniframfarir og áhersla á sjálfbærni

Skýrari reglur ættu að leiða til þess að frekar verði af samstarfi sem annars hefði verið meiri óvissa um

15. gr. samkeppnislaga – nýjar leiðbeiningar

Taka á mörgum þáttum og er ætlað að gefa fyrirtækjum meiri skýrleika/fyrirsjáanleika

Sjálfbærni

- Ítarlegur kafli um sjálfbærni þar sem hugtakið hefur verið útvíkkað og nær einnig til vinnumarkaðar og mannréttinda
- Leiðsögn um sjálfsmat við gerð sjálfbærnisamninga

Upplýsingaskipti

- Leiðsögn um sjálfsmat við upplýsingaskipti
- Hvað teljast opinberar upplýsingar?
- Upplýsinga- og gagnasöfnun
- Aldur upplýsinga
- Bein og óbein upplýsingaskipti
- Notkun algóritma
- Upplýsingaskipti í samrunamálum
- Notkun og úrvinnsla upplýsinga

Annað

- Uppbygging farsímainnviða, R&P, innkaupasamningar, staðlaðir samningar, sameiginleg tilboð keppinauta í útboðum, framleiðslusamningar, landbúnaður o.fl.

15. gr. samkeppnislaga – endurskoðun leiðbeininga

Meginatriðið

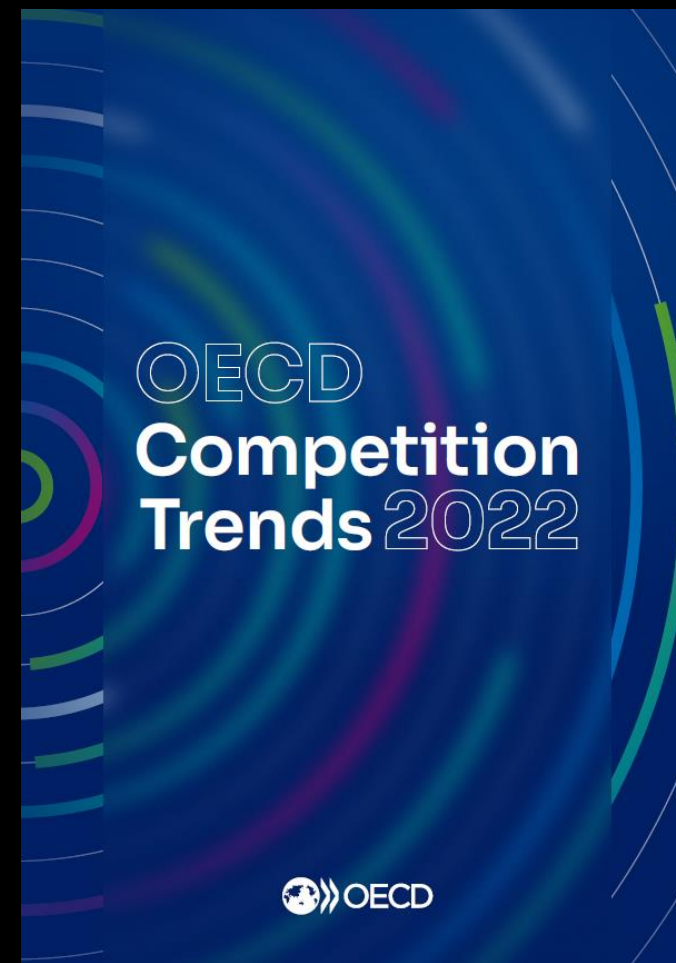
Að samstarf fyrirtækja leiði ekki af sér ólögmett samráð eða valdi því að keppinautum á markaði fækkar og sýnt sé fram á ábata af samstarfinu

Nýleg skýrsla OECD

Samkvæmt nýlegri skýrslu OECD um þróun samkeppnismála fer samráðsmálum fækkandi í heiminum

Næstu skref

Mikilvægt að Ísland fylgi alþjóðlegri þróun og verður áhugavert að fylgjast með því hvort nauðsynleg samskipti fyrirtækja og SE muni auka skilning hvors annars og bæta stöðu samkeppninnar

Takk fyrir mig!

Deloitte ehf. og Deloitte Legal ehf. eru hlutdeildarfélag Deloitte NSE LLP sem er aðildarfélag Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“). DTTL (einnig vísað til sem „Deloitte á alþjóðavísu“) og hvert aðildarfélag þess eru lagalega aðskildir og sjálfstæðir lögaðilar, sem geta hvorki skyldað eða skuldbundið hvort annað gagnvart þriðja aðila. DTTL og hvert DTTL aðildarfélag og tengd félög eru aðeins ábyrg fyrir eigin athöfnum og aðgerðaleyzi, en ekki hvors annars. DTTL innir ekki af hendi þjónustu til viðskiptavina. Fyrir frekari upplýsingar; www.deloitte.com/about.

Deloitte Legal ehf. er lögmannsstofa á Íslandi. Deloitte Legal vörumerkið vísar til lögmannsstofa aðildarféлага DTTL og tengdra féлага þeirra sem veita lögmannsþjónustu og skatta- og lögfræðiráðgjöf. Eðli og umfang þeirra verkefna er breytilegt milli lögsagna, í samræmi við staðbundnar reglur. Deloitte Legal aðildarfélögin eru lagalega aðskildir og sjálfstæðir lögaðilar sem geta ekki skuldbundið hvern annan gagnvart þriðja aðila. Hvert Deloitte Legal aðildarfélag er því eingöngu ábyrgt fyrir eigin athöfnum en ekki annarra Deloitte Legal aðildarféлага. Vegna ólíkra staðbundinna reglna þá veita ekki öll aðildarfélög Deloitte lögfræðiráðgjöf.

Þessar upplýsingar eru almenns eðlis og eru Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), alþjóðlegt net aðildarféлага þess og tengd félög þeirra (sameiginlega vísað til sem „félög Deloitte“) ekki að veita sérfræðiráðgjöf eða þjónustu við veitingu þeirra. Ráðfærðu þig við fagaðila áður en þú tekur ákvörðun eða grípur til aðgerða sem gætu haft áhrif á fjármál þín eða viðskipti.

Engar yfirlýsingar, ábyrgðir eða skuldbindingar (sem lýst er yfir eða gefnar eru í skyn) eru gefnar um hversu nákvæmar eða fullnægjandi upplýsingarnar sem veittar eru í þessum samskiptum eru, og DTTL, aðildarfélög þess, tengd félög, starfsmenn eða aðrir fulltrúar skulu ekki vera gerð ábyrg fyrir hverskyns tjóni sem kann að verða beint eða óbeint hjá þeim sem reiðir sig á þessar upplýsingar. DTTL, hvert aðildarfélag þess, og tengd félög, eru lagalega aðskildir og sjálfstæðir aðilar.

© 2022 Deloitte Legal ehf. Nánari upplýsingar má nálgast hjá Deloitte Legal ehf.